

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА АВІАЦІЙНОЇ ПСИХОЛОГІЇ**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ОПАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ**

з дисципліни «Авіаційна ергономіка та організація льотної роботи»

Спеціальність: 053 "Психологія"

Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Укладачі:
доцент кафедри авіаційної психології
О.М Горський

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені на
засіданні кафедри авіаційної психології

Протокол № ____ від «__» _____ 2019 р.

Завідувач кафедри Л.В.Помиткіна

Зразок методичних рекомендації до виконання самостійної роботи

Практичне заняття 1.2.

Тема: Основні терміни, визначення, твердження і умовиводи з авіаційної ергономіки

Юридично оформивши в 1949 р, ергономіка зазнала суттєвих змін за ці десятиліття. Так, якщо 20 років тому основні роботи велися в областях (в порядку убунання пріоритетності) антропометрії, фізіології праці, проектування праці, біомеханіки, психології, то в останнє десятиліття пріоритети ергономіки істотно змістилися в область безпеки, проектування праці, біомеханіки, напруженості праці, інтерфейсу "людина-комп'ютер". Біомеханіка і фізіологія праці не домінують, як в минулому, але виник їх новий аспект, пов'язаний з розладами опорно-рухового апарату, обумовлений зростанням частини людей, які працюють на комп'ютеризованих місцях.

Розвиток ергономіки по десятиліттях може бути представлений наступним чином:

1950-ті - військова ергономіка

1960-і - промислова ергономіка

1970-ті - ергономіка товарів широкого споживання

1980-і - інтерфейс "людина-комп'ютер" і ергономіка програмного забезпечення

1990-ті - когнітивна та організаційна ергономіка

До кінця ХХ століття виділилися 3 головні напрями всередині ергономіки:

Ергономіка фізичного середовища, яка розглядає питання, пов'язані з анатомічними, антропометричними, фізіологічними і біомеханічними характеристиками людини, що мають відношення до фізичної праці. Найбільш актуальні проблеми включають робочу позу, обробку матеріалів, розлади опорно-рухового апарату, компонування робочого місця, надійність і здоров'я.

Когнітивна ергономіка пов'язана з психічними процесами, такими як, наприклад, сприйняття, пам'ять, прийняття рішень, оскільки вони впливають на взаємодію між людиною та іншими елементами системи. Відповідні проблеми включають розумову працю, прийняття рішень, кваліфіковане виконання, взаємодія людини і комп'ютера, акцент робиться на підготовці і безперервному навчанні людини при проектуванні соціо-технічної системи.

Організаційна ергономіка розглядає питання, пов'язані з оптимізацією соціо-технічних систем, включаючи їхні організаційні структури і процеси управління. Проблеми включають розгляд системи зв'язків між індивідуумами, управління груповими ресурсами, розробку проектів, кооперацію, групову роботу і управління.

Термінологічний словник

Військова ергономіка, промислова ергономіка, організаційна ергономіка.

Питання для самоперевірки

1. Назвіть етапи становлення ергономіки.
2. Поясніть закономірності зміни акцентів у становленні ергономіки як науки.